

Centrum vedy, výskumu, environmentálnej výchovy a vzdelávania Malá líška

Správa o činnosti za rok 2025

Základné informácie:

Adresa: Staré Hory 344, 976 02

Právna forma: Občianske združenie

IČO: 53522346

Registrované na: MV SR pod číslom VVS/1-900/90-60856

Bankové spojenie: Fio banka, a.s., IBAN SK8383300000002901966514

Kontakty: www.malaliska.sk, ekocentrum@malaliska.sk, FB Malá líška – ekocentrum, 0908 571 635

CEVEV Malá líška vzniklo 19.1.2021, aby naplnilo dopyt škôl a verejnosti v Banskej Bystrici a okolí po environmentálnej výchove a víziu zakladateľov prepojiť environmentálnu výchovu s vedou a výskumom prírody. Naším mottom je *Spájať ľudí s prírodou*.

Hlavným cieľom CEVEV Malá líška je veda a výskum prírody, jej ekosystémov a životného prostredia a environmentálna, etická a globálna výchova, vzdelávanie a osвета pre všetky vekové skupiny a firmy ako aj šírenie myšlienok trvalo udržateľného života, uvedomelej skromnosti, zdravej výživy a zdravého životného štýlu.

K cieľom CEVEV Malá líška patrí aj ochrana životného prostredia a zlepšovanie jeho kvality, ochrana a zveľaďovanie životného prostredia, starostlivosť o jeho zložky, prvky, prírodné zdroje a ekosystémy v prospech trvalo udržateľného života, napomáhanie pri zabezpečovaní ekologickej rovnováhy, účinnej starostlivosti o životné prostredie a ochrany určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov, podporu tradičných spôsobov obhospodarovania a údržby krajiny, podporu a zabezpečovanie podmienok pre územný systém ekologickej stability, biologickú a krajinnú rozmanitosť, zachovanie prírodného a kultúrneho dedičstva a rozvoj a realizáciu vedy, výskumu a monitoringu prírody.

CEVEV Malá líška pôsobí v Banskej Bystrici a najbližšom okolí. Našími partnermi sú najmä školské zariadenia, verejnosť, Centrum voľného času Radvanská 1 a občianske združenia. Spolupracujeme s dobrovoľníkmi Slovenskej Sporiteľne. Sme členom siete environmentálnych organizácií Špirála. V roku 2025 sme spolupracovali so SMŠ Montessori v Banskej Bystrici a vo Zvolene, mestom Banská Bystrica, Banskobystrickým samosprávnym krajom, Centrom environmentálnej výchovy Turiec, občianskymi radami a občianskymi združeniami pôsobiacimi na sídliskách mesta Banská Bystrica, SAŽP a SOS/Birdlife Slovensko. Partnerstvá naďalej rozvíjame.

V roku 2025 centrum nemalo žiadnych zamestnancov. Objednávalo si príležitostné odborné práce dokopy u štyroch osôb, väčšina aktivít bola realizovaná dobrovoľnícky. Najväčšie poďakovanie patrí našim rodinám, dobrovoľníkom a partnerom.

Aktivity centra sa v roku 2025 týkali týchto okruhov činnosti:

- **veda a výskum prírody, jej ekosystémov a životného prostredia**
- **environmentálna, etická a globálna výchova, vzdelávanie a osвета**

Veda a výskum prírody, jej ekosystémov a životného prostredia

Vedecká a výskumná činnosť sa orientovala na veľké šelmy. Výskum realizoval Nuno Guimarães a Jana Ďurová v spolupráci so Štátnou ochranou prírody SR, OZ Diana. Výskum bol prezentovaný:

1. Prednášky - Nové trendy v ekológii: Monitoring a manažment spolužitia človeka a šeliem, Prešov
2. Správa sekcie cicavcov (teriologickej) na L. ročníku VSTOP 2025
Vedúci sekcie
Medvedie, Slovensko 26.7. - 2.8.2025
3. Publikácia - Guimarães, N.F., Álvares, F., Kropil, R. and Smolko, P., 2025. Where the wolves wander? Habitat selection of grey wolves in relation to anthropogenic pressure in the Western Carpathians. European Journal of Wildlife Research, 71(5), p.101.

Environmentálna, etická a globálna výchova, vzdelávanie a osвета

Environmentálna výchova CEVEV Malá líška je určená pre široké spektrum cieľových skupín rôzneho zamerania a veku. Realizujeme ju na školách, pre verejnosť aj firmy. Každý rok zaznamenávame nárast aktivít environmentálneho vzdelávania a z tohto dôvodu od roku 2023 spolupracujeme s dobrovoľníkmi.

Prírodovedný krúžok sme realizovali v Súkromnej materskej škole Montessori a Základnej škole s materskou školou Malachov pre žiakov prvého stupňa. V oboch školských rokoch krúžky spolu navštevovalo 46 detí.

Vzdelávacie programy na školách realizujeme v materských, základných aj stredných školách Banskej Bystrice a okolí. V prípade záujmu realizujeme vzdelávanie aj pre študentov vysokých škôl.

Zrealizovali sme 93 vzdelávacích programov v materských školách pre viac ako 1650 detí a 121 pedagógov (40 programov pre 1000 detí v roku 2024). Veľký záujem bol najmä o workshopy práce s drevom, objavovanie života na školských dvoroch a výlety na Podrybu, z čoho máme veľkú radosť. Na základných školách sme v roku 2025 zrealizovali 32 programov pre približne 600 žiakov a 32 pedagógov (v roku 2024 to bolo 21 programov pre 350 žiakov). Na stredných školách sme neboli. Stále rastúci záujem o naše programy vnímame ako silný záväzok pripravovať nové kvalitné programy. Školy a pedagógovia objavujú našu prácu a tešíme sa z ich spokojnosti. Radi by sme prebudili vyšší záujem o programy na I. stupni základných škôl, ako aj na stredných školách.

So školami sme začali spolupracovať aj formou zapožičania výukového modelu. A to pedagógom, ktorí sú dostatočne zbehlí v preberanej problematike a zaškolení na realizáciu programu bez našej prítomnosti. Novinkou bola aj realizácia viacerých programov v anglickom jazyku. Túto možnosť využili najmä školy, ktoré realizovali výmenné pobyty žiakov.

V roku 2025 sme upustili od tradičných výziev pre verejnosť **Vyčistené! a Zasadené!** Nakoľko leto 2025 nebolo v oblasti Banskej Bystrice suché, nespustili sme ani výzvu **Zadrž vodu, polej strom, napoj zvieratá**. Zato sme sa venovali aktuálnej téme záchrany mestského parku pred masívnym výrubom. Zapojili sme sa do výzvy Dušičky bez plastov, a to workshopom výroby prírodných vencov Ohľaduplné spomínanie pre verejnosť.

Líšťaťá v brlôžku Program pre dospelých a ich malé deti od 0 do 4 rokov prebiehal od januára do konca februára. Zrealizovali sme spolu 7 stretnutí na ktorých sa zúčastnilo 39 detí a 27 dospelých. Stretávali sme sa každý utorok a spoločne spoznávali prírodu, hrali sa, tvorili a prežívali chod ročných období. Od novembra sme už program neobnovili, nakoľko sme ho nedokázali personálne zabezpečiť. Cieľovej skupine sme ponúkli jeden doobedný program Prírodné jesenné hry, ktorý sa však pre nízky záujem neuskutočnil.

Kurz o liečivých bylinkách a plodoch našej prírody Piaty ročník kurzu sme ponechali v overenom formáte elektronicky zasielaných dokumentov a videí doplnených o spoločné zbery v prírode. Kurz prebiehal počas celej vegetačnej sezóny. Predstavili sme viac ako 40 druhov liečivých rastlín doplnených o informácie k zberu, uskladneniu a použitiu aj s receptami a videami uľahčujúcimi identifikáciu druhu. Zrealizovali sme 3 spoločné zbery. O kurz je stabilne relatívne malý záujem (2 – 4 rodiny).

Poldenné výlety do prírody V roku 2025 sme zrealizovali 6 poldenných výletov do prírody pre širokú verejnosť. Navštívili sme zaujímavé lokality širšieho okolia Banskej Bystrice a ponúkli výlety s odborníkmi na zaujímavé témy (pavúky, plazy, bylinky). Výlet na Gavurky sme kvôli daždivému počasiu zrušili. Júnový výlet bol tradične narodeninovou oslavou Malej líšky. Do prírody sa s nami spolu vydalo 95 osôb.

Jarné prázdniny V roku 2025 sme neorganizovali jarný tábor, ale zmenili sme ho na denné doobedné programy pre prázdninujúce deti. O tento formát prejavilo záujem 24 detí v priebehu troch dní s ktorými sme spoznávali svište, netopiere a boli na prechádzke pod Urpínom. Tento formát sa viac páčil aj nám a v budúcnosti ho ešte zopakujeme.

Denný letný tábor Za divočinou mesta Uskutočnili sme 2 úspešné turnusy. Táborový program bol plný výletov do krásneho okolia Banskej Bystrice, hier, objavov a tvorenia. V tomto ročníku sme spoznávali biotopy sveta aj mesta. Preniesli sme sa do púšte, dažďového pralesa, studených pólov, na prerie aj oceány. Zaznamenali sme pokles záujmu o letné tábory (zo 45 detí na 26 detí).

Drobci v ekocentre Počas leta sme ponúkli tábor aj deťom zo škôlok. Bol to denný tábor plný spoznávania prírody, hier, tvorenia a objavov. V roku 2025 sa veľmi osvedčilo uskutočniť tento tábor v auguste a dopriať pauzu organizátorom medzi táborami. Táboru sa zúčastnilo 16 detí.

Podujatia pre verejnosť – Vtáčie workshopy V roku 2025 sme zorganizovali 2 workshopy pre verejnosť s ornitológom Imrichom Kováčom, ktorých sa zúčastnilo 24 osôb a vyrobili sme počas nich 11 vtáčích búdok.

Eko Vianoce V roku 2025 sme opätovne nezverejňovali inšpirácie na pohodové a ekologické Vianoce. Verejnosti sme ponúkli workshop **Vianočné tvorenie**, ktorý sa však pre malý záujem neuskutočnil.

Naše programy dokopy navštívilo viac ako 2690 osôb. V minulom roku to bolo viac ako 1800 (2023 – 1400) osôb. Ďakujeme!

Samozrejme mohli sme sa stretnúť aj na podujatiach iných organizácií, ktorým sme radi prišli podať pomocnú ruku. V roku 2025 sme spolupracovali najmä s CEV Turiec, pre ktoré sme vytvárali model rieky, ktorý využívajú pri vzdelávaní.

V máji ste nás mohli stretnúť na Sliači na Festivale Kruhy. V júli Janku a Nuna na Východoslovenskom tábore ochrancov prírody, kde viedli sekciu cicavcov.

Aj my sme sa vzdelávali. Vzdelávaním sa udržiavame stále vo forme, čerpáme inšpiráciu a dbáme o to, aby boli naše programy stále aktuálne.

Danka v roku 2025 absolvovala kurz o písaní Erasmus+ projektov. Janka od septembra 2025 pokračuje v štúdiu na TU vo Zvolene, kde vstúpila do posledného ročníka.

Informácie o hospodárení združenia za rok 2025

Zostatok z roku 2024: 1 985,34 €

Príjmy 2025: 18 041,01 €

Z toho 2%: 198,51,-€

Výdavky 2025: 14 983,22 €

Rozdiel: 3 057,79 €

Spolu zostatok na konci roka 2025: 5 043,13 €

Z výsledkov účtovnej uzávierky k 31.12.2025 vyplýva hospodársky výsledok zisk 3 057,79 € a zostatok 5 043,13 €. V združení nebol nik zamestnaný na riadny pracovný pomer.

Finančný zostatok bol ponechaný na účely združenia stanovené v platných stanovách združenia v rámci nasledujúceho kalendárneho roka.